

Nr 10 (402) Październik 2024 rok XXXIV www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 6,00 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Narodowe Czytanie 2024

W 2024 roku Narodowe Czytanie, które zainicjował Prezydent RP Bronisław Komorowski w 2012 roku, odbyło się po raz 13. w Polsce.

Gmina Dukla wspólnie z Muzeum Historycznym -Pałac w Dukli i Ośrodkiem Kultury w Dukli uczestniczy w tym wydarzeniu już po raz piąty. W tym roku czytaliśmy Kordiana Juliusza Słowackiego, czołowego przedstawiciela polskiego romantyzmu. Utwór po raz pierwszy ukazał się drukiem w 1834 roku w Paryżu tj. 190 lat temu i należy do najważniejszych dokonań literackich poety.

Narodowe Czytanie 2024 w Dukli rozpoczęła burmistrz Dukli **Krystyna Andruch** odczytaniem listu Prezydenta RP Andrzeja Dudy. W epokę romantyzmu i znaczenie tego wielkiego dzieła Juliusza Słowackiego wprowadziła zebranych **Jolanta Wojdyła** nauczycielka języka polskiego i historii w Liceum Ogólnokształcącym w Dukli.

Utwór czytali: **Aleksandra Tarnowska-Męcińska** - współwłaścicielka dukielskiego pałacu, **Mateusz Such** - dyrektor dukielskiego Muzeum, radni Rady Miejskiej w Dukli **Paweł Kuffner** i **Justyna Zimny**, **Jerzy Pęcak** - dyrektor SP w Dukli, **Radosław Zięba** - dyrektor LO w Dukli, **Joanna Szczurek** - dyrektor Biblioteki Publicznej w Dukli, **Barbara Marchewka** - prezes Stowarzyszenia Animare, **Barbara Pudło** z Urzędu Miejskiego w Dukli. Narratorem była i wydarzenie prowadziła **Krystyna Boczar-Różewicz**.

Piękna pogoda i piękne otoczenie podkreślały wagę wydarzenia. Szkoda tylko, że publiczności było niewiele. Zadajmy pytanie - dlaczego?

Krystyna Boczar-Różewicz

Jolanta Wojdyła wprowadziła słuchaczy i czytających w epokę romantyzmu i dzieło Juliusza Słowackiego

Uczestnicy Narodowego Czytania 2024

Fot. Anna Chłopecka

Magdalena Jurczyk z siatkarskiej kadry narodowej nagrodzona

Magdalena Jurczyk odbiera gratulacje od burmistrza Dukli i od zastępcy burmistrza Dukli

Pamiątkowe zdjęcie z reprezentantką narodowej kadry siatkarskiej

Magdalena Jurczyk otrzymała nagrodę sportową od Burmistrz Dukli w trybie uchwały Rady Miejskiej w Dukli określającej warunki i tryb przyznawania nagród za wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym. Nagroda jest wyrazem uznania za ciężką pracę, wytrwałość i determinację odzwierciedloną w osiągniętych wynikach sportowych.

Na spotkaniu w Urzędzie Miejskim w Dukli Krystyna Andruch burmistrz Dukli i Bohdan Gocz zastępca burmistrza wręczyli Magdalenie nagrodę sportową i drobne upominki gratulując osiągniętych dotychczas wyników, w tym udziału w letniej olimpiadzie w Paryżu i życząc dalszych sukcesów na arenie sportowej.

Nagrody sportowe przyznawane są w gminie Dukla od początku 2023 roku na wniosek klubu sportowego bądź samego zawodnika, który osiągnął sukces sportowy na szczeblu wojewódzkim, krajowym lub międzynarodowy. Nagrodę można otrzymać raz w roku. Termin na złożenie wniosku nie może przekroczyć 30 dni od uzyskania wyniku sportowego.

Barbara Pudło

Złota myśl:

„Wypoczynek to największe z dóbr.”

(Sokrates)

W październikowym numerze:

Narodowe Czytanie 2024.....	2
Magdalena Jurczyk z siatkarskiej kadry narodowej nagrodzona	2
Pomoc z gminy Dukla dla powodzian	3
Szkoła Podstawowa w Dukli „jak nowa”	4
Jarmark jak się patrzy	4
Dzień Seniora w Zboiskach.....	4
85. rocznica wybuchu II wojny światowej - Barwinek	5
Operacja Karpacko - Dukielska 8 IX - 30 XI	6
Rajd „Osobliwości Królowej Cergowej”	8
Warsztaty biżuterii z elementami makramy	8
Rajd Starszaków Olchowiec - Polany.....	9
Inauguracja nowego roku harcerskiego w Dukli	10
85. rocznica wybuchu II wojny światowej - Dukla	10
85 lat Koła Gospodyń Wiejskich w Równem	15
Prace archeologiczne w Teodorówce	15
Kalendarium zdarzeń różnych.....	16
XXV Bieg na Górę Cergową.....	18
Polacy wśród pracujących najdłużej w Europie.....	19
MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje.....	20
W pasiece.....	21
Łowiectwo i ekologia.....	21
W krainie rondla i patelni	22

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)
Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835
Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl
Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś, Janusz Kubit, Barbara Pudło, Anna Chłopecka
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiestacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 30. 09. 2024 r.
Udostępniono do sprzedaży 2. 10. 2024 r. Nakład 250 egz.

OKŁADKA: Forsowanie Jasiołki – 1944 rok, zdjęcie historyczne – archiwum Muzeum Historycznego–Pałac w Dukli

Pomoc z gminy Dukla dla powodzian

25 września br. w nocy z Dukli do Łądku Zdroju wyjechał tir z towarem zgromadzonym podczas zbiórki dla powodzian, w której udział wzięli strażacy z OSP w Barwinku, Dukli, Jasionce, Łękach Dukielskich, Mszanie, Równem i Tylawie, Szkoły Podstawowe w Iwli i Głojscach oraz Klasztor O.O. Bernardynów w Dukli. Gwardian Klasztoru Ojciec Fabian przekazał kwotę 1 tys. zł, która została przeznaczona na zakup artykułów do sprzątania.

Powodzianom zostanie przekazana żywność (mąka, cukier, makaron, kasze, ryż, sól, mleko, konserwy, dania gotowe, dżemy, kawa, herbata, woda, olej), żywność dla dzieci, środki czystości i higieny osobistej (szampony, żele do kąpieli, mydła, pasy do zębów, proszki do prania, chusteczki, papier toaletowy, ręczniki papierowe, gąbki, ścierki, worki na śmieci), słodycze, ręczniki, pościel, koce, małe AGD oraz sucha karma dla psów i kotów.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w zbiórkach, załadowaniu zebranego towaru na tira, Panu Mariuszowi Laskowskiemu za nieodpłatne użyczenie tira i Adamowi Faustusowi - sołtysowi Cergowej za udostępnienie Domu Ludowego na tymczasowy magazyn.

Dziękuję bardzo również wszystkim darczyńcom, którym los powodzian nie jest obojętny i wsparli ich w tym trudnym dla nich okresie. Inicjatorami akcji byli Wioletta Jakiela i Damian Madej.

Krystyna Andruch
Burmistrz Dukli

Wolontariusze z burmistrzyną Krystyną Andruch

Szkoła Podstawowa w Dukli „jak nowa”

Gmina Dukla realizuje zadanie pn. „Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Dukli wraz z zagospodarowaniem terenu”. Generalnym Wykonawcą inwestycji, wyłonionym w drodze przetargu została firma **ACORDI** z Rzeszowa. Umowa na roboty budowlane została podpisana 30 kwietnia 2024 roku. Kierownikiem budowy został Łucjan Lis.

Plac budowy został przekazany 13 maja 2024 r. Inspektorem nadzoru inwestorskiego w branży konstrukcyjno-budowlanej oraz drogowej został Piotr Kustroń, natomiast branży elektrycznej Tomasz Gonet.

Prace modernizacyjne w budynku szkoły trwały w okresie wakacyjnym 2024 roku. Wymieniona została instalacja elektryczna z aluminiowej na miedzianą, remont ścian i sufitów 3 kondygnacji (klasy, pomieszczenia pomocnicze, korytarze). Zerwany został bardzo zniszczony parkiet i zastąpiony wykładziną Tarkett Norma, odtworzone i wzmocnione zostały tynki ścian i sufitów w: 14 pomieszczeniach klasowych oraz pomieszczeniach pomoc-

niczych, 3 korytarzach i klatkach schodowych Zamontowano klimatyzację w 5 pomieszczeniach szkoły.

W tej chwili trwają prace przy remoncie placu utwardzonego pod miejsca postojowe wraz z placem manewrowym, ciągów komunikacyjnych i przy wymianie ogrodzenia. Termin realizacji zadania to 30 listopada 2024 roku. Za chwilowe utrudnienia nauczycieli, rodziców i dzieci przepraszamy.

Koszt realizacji inwestycji to około 1 934 581,54 zł, w tym nadzór inwestorski.

Zadanie jest dofinansowane w ramach Polskiego Ładu: Programu Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 1 853 357,91 zł.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 23

Jarmark jak się patrzy Dukielski Ryneček Galicyjski

W sobotę 31 sierpnia br. odbył się Dukielski Ryneček Galicyjski - jarmark, który zorganizowali przedsiębiorcy skupieni w Stowarzyszeniu Dukielski Ryneček Galicyjski. Prezentujący wyroby rozłożyli stoiska przed budynkiem pałacu Tarnowskich, w którym mieści się obecnie Muzeum Historyczne - Pałac w Dukli.

Na stoiskach prezentowane były „starocie”, wyroby artystyczne, produkty regionalne. Nie zabrakło kół gospodyń wiejskich, które zaprezentowały regionalne smakołyki.

Stowarzyszenie Polska Ekologia zorganizowało konkurs na najlepszego proziaka. Wzięły w nim udział: KGW z Nadola, KGW z Mszany, KGW ze Zboisk, Browar Dukla, Gospodarstwo Agroturystyczne Frankowo i Nadolanka - incognito.

Czteroosobowa komisja pod przewodnictwem Czesława Meus po ocenie poprzez degustację produktów, przyznała wszystkim uczestnikom konkursu ex aequo 1. miejsce.

Jarmarkowi towarzyszyły występy zespołów muzycznych. Wystąpiła Kapela Drewutnia, T.A.M. nad Beskidem, Kalka, na zakończenie grał zespół Latające Talerze. Konferansjerkę prowadziła Aneta Klesk.

Na stoisku promocyjnym gminy Dukla prezentowane były materiały promocyjne i sprzedawane pamiątki, informatory, publikacje przez pracownika Transgranicznej Informacji Turystycznej z Dukli Annę Chłopecką. Zainteresowanie było bardzo duże.

Mamy nadzieję, że nie był to pierwszy i ostatni jarmark!!!

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 12

Dzień Seniora w Zboiskach

Koła Gospodyń Wiejskich w Zboiskach i sołtys Mariusz Łajdanowicz serdecznie dziękują za przybycie na Dzień Seniora w Zboiskach, który miał miejsce 14 września br. Dziękujemy Seniorom, którzy licznie przybyli na spotkanie, a także Pani burmistrz Krystynie Andruch, radnej p. Justynie Zimny oraz gwardianowi o. Fabianowi Wikiera, który odprawił mszę św. w intencji seniorów. Dzień Seniora uatrakcyjnił występ zuchów z 6 Gromady Zuchowej „Ogniste Niedźwiadki” z Dukli oraz recital bardzo zdolnej i już znanej Zosi Baran. Do tańca grał DJ Kacper.

Dziękujemy p. radnej powiatu Józefie Winnickiej-Sawczuk oraz Lokalnej Grupie „Kraina Nafty” za wsparcie finansowe naszego spotkania. Prosimy o dalsze wsparcie naszych inicjatyw! Mamy nadzieję, że za rok znowu spotkamy się na Dniu Seniora i wejdzie on na stałe w kalendarz wydarzeń.

Renata Książkiewicz
Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Zboiskach
Fot. str. 13

85. rocznica wybuchu II wojny światowej - Barwinek

i bohaterskiej śmierci porucznika Rajmunda Świętochowskiego

3 września 2024 roku w Barwinku mszą św. za Ojczyznę i porucznika Rajmunda Świętochowskiego, odprawioną przez proboszcza parafii w Tyławie Janusza Zagulę, rozpoczęła się uroczystość 85. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Ks. proboszcz wygłosił piękne kazanie nawiązujące do tragicznej śmierci porucznika Rajmunda Świętochowskiego i o. Maksymiliana Kolbego również Rajmunda.

W uroczystościach wzięli udział: burmistrz Dukli Krystyna Andruch, zastępca burmistrza Bohdan Gocz, przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli Paweł Kuffner, poczet sztandarowy Koła nr 1 Emerytów i Rencistów Straży Granicznej w Przemyśle, w skład którego weszli: Cezary Okoczuk, Michał Głocki i Zdzisław Welszyng, przedstawiciele Straży Granicznej z Placówki w Sanoku: mjr SG Robert Gawryś i kpt. SG Roman Blama, dyrektor Szkoły Podstawowej w Tyławie Elżbieta Kluk, sołtys Barwinka Józef Magnuszewski, główny organizator uroczystości, mieszkańcy Barwinka.

Po nabożeństwie uczestnicy przeszli pod pomnik przed Domem Ludowym, gdzie burmistrz Krystyna Andruch i zastępca Bohdan Gocz złożyli wiązanek kwiatów, a przewodniczący Rady Miejskiej Paweł Kuffner, przedstawiciele Straży Granicznej z Sanoka, sołtys Józef Magnuszewski i p. Maria Kwaśniowska postawili znicze oddając hołd tym którzy w tamten czas zginęli. Asystę honorową przy pomniku pełniły uczennice ze SP w Tyławie: Lena Magnuszewska i Maja Posadzka. Po uroczystości goście zostali zaproszeni na wojskową grochówkę do Domu Ludowego.

Pani Maria Kwaśniowska opiekuje się pomnikiem pamięci żołnierzom WOP i SG od 2011 roku. Za co została odznaczona przez przedstawicieli Koła Emerytów i Rencistów SG w Przemyśle Medalem 15. lecia Koła.

Porucznik Rajmund Świętochowski, dowódca I plutonu 1. Kompanii w batalionie KOP Dukla został zastrzelony przez Słowaków 2 września 1939 roku, kiedy udał się na przejście graniczne w Barwinku, aby porozmawiać ze słowackimi strażnikami granicznymi i przekazać prasę. Miał zaledwie 27 lat.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 11

... Śmierć tak punktualna, że zawsze nie w porę...

Ks. J. Twardowski

Pani Alinie Szczurek
Głębokie i szczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci
Męża Eugeniusza
Pełniącego funkcję sołtysa Zboisk w latach
1994-2007

Składają
Burmistrz Dukli
Krystyna Andruch

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
Paweł Kuffner

„Nie umiera ten, kto pozostaje w sercu
i pamięci bliskich”

Pani Jolancie Wojdyła
Wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Mamy

Składa
Redakcja Dukli.pl/DPS

Operacja Karpacko - Dukielska 8 IX - 30 XI

(inaczej - Operacja Dukielsko-Preszowska)

Terminem Operacja Karpacko-Dukielska określa się działania wojenne rozgrywające się od 8 września do 30 listopada 1944 roku na styku Karpat Zachodnich i Wschodnich, których najbardziej spektakularnym etapem walk była bitwa pancerna w „Dolinie Śmierci” niedaleko Dukli, toczona w dniach 12-14 września.

Kolumna czołgów niemieckich

29 sierpnia na Słowacji wybuchło powstanie antyniemieckie z ośrodkiem w Bańskiej Bystrzycy. Plan operacji przewidywał, że wojska sowieckie silnym atakiem przez przełęcz karpackie miały przełamać obronę niemiecką i połączyć się z powstańcami. Główne uderzenie miała wykonać 38 Armia gen. Kiryła Moskaleńskiego z 1 Frontu Ukraińskiego marsz.

Gen. Wiktor Baranow

Iwana Koniewa wsparta 1 Czechosłowackim Korpusem Armijnym dowodzoną przez gen. Jana Kratochvíla, a później przez gen. Ludwika Svobodu. Pomocnicze uderzenie miała wykonać 1 Armia Gwardii gen. Andrieja Greczki z 4 Frontu Ukraińskiego gen. Iwana Pietrowa.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że gen. Svoboda już wcześniej miał okazję walczyć na ziemiach polskich przeciwko armii niemieckiej. W 1939 roku był jednym z organizatorów i faktycznym dowódcą Legionu Czesko - Słowackiego walczącego u boku wojsk polskich w Kampanii Wrześniowej.

Podstawa wyjściowa do ataku na Przełęcz Dukielską znajdowała się w rejonie wzgórz koło Odrzykonii. Główne uderzenie wykonano w pasie o szerokości 8 kilometrów, a cały pas zajmowany przez 38 Armię miał szerokość 60 km. Planowana głębokość natarcia w linii północ - południe wynosiła ok. 80 km. Na przebycie tego dystansu wojska otrzymały 5 dni, jednak termin ten okazał się nierealny.

Teren walk był niezwykle trudny - pocięty grzbietami góorskimi, zalesiony i pozbawiony dogodnej sieci dróg, co szczególnie odczuły formacje pancerne. W czasie przedłużającej się walki popsuły się również warunki pogodowe. Deszcze i silne porywiste wiatry utrudniały poruszanie się wojsk, szczególnie pancernych i motorowych. Krótki czas przeznaczony na przygotowanie operacji uniemożliwił przygotowanie wojsk do walk w górach.

Wojska 38 Armii przeznaczone do wykonania uderzenia składały się początkowo z 52, 67 i 101 Korpusu Piechoty, 25 Korpusu Pancernego, 1 Korpusu Kawalerii Gwardii, silnych oddziałów artylerii oraz jak wspomniano wyżej 1 Korpusu Czechosłowackiego złożonego z dwóch brygad pie-

Marszałek Iwan Koniew i gen. Kirył Moskaleńko

choty, brygady pancerniej, oddziałów artylerii oraz brygady spadochronowej, która walczyła oddzielnie w rejonie Zarszyna, (w trakcie bitwy część jednostek przerzucano na pomoc powstańcom). Większość jednostek sowieckich była wyczerpana poprzednimi walkami i miała małe stany osobowe. Łącznie 38 Armia miała 97

Gen. Iwan Pietrow

Gen. Ludvík Svoboda

tys. żołnierzy, 1,7 tys. dział i moździerzy oraz 110 wozów bojowych. W toku walk dochodziły kolejne oddziały - m. in. 4 i 31 Korpus Pancerny oraz uzupełnienia dla walczących już dywizji. Wsparcie z powietrza zapewniała 2 Armia Lotnicza.

Po stronie niemieckiej broniły się dwie armie ze składu Grupy Armii „Północna

Spadochroniarze z 2 Brygady Korpusu Czechosłowackiego

Ukraina” (przemianowanej 25 września na Grupę Armii „A”, a później na Grupę Armii „Środek”): 1 Armia Pancerna, którą dowodził gen. Gotthard Heinrici (tej armii podporządkowano 1 Armię Węgierską tworząc Grupę Armijną „Heinrici”) i 17 Armia dowodzona przez gen. Friedricha Schulza. W pierwszej linii, na kierunku sowieckiego ataku, znajdowały się trzy dywizje (68, 208 i 545), jeden pułk piechoty i samodzielne bataliony liczące łącznie 20 tys. ludzi i 360 dział i moździerzy. Lotnictwo niemieckie borykające się z brakami sprzętowymi i kadrowymi nie odgrywało większej roli.

Warto tutaj zwrócić uwagę na postać gen. Heinriciego, który w toku operacji przejął dowodzenie na głównym kierunku obrony. Był to jeden z lepszych niemieckich dowódców, szczególnie w walce obronnej. Wcześniej dowodził m.in. 4 Armią, która odpierała ataki 1 Dyw. Piech. im. Tadeusza Kościuszki pod Lenino.

Na podejściach do Przełęcz Dukielskiej Niemcy zorganizowali obronę w trzech liniach oporu, budowanych z wykorzystaniem ludności cywilnej. Pierwsza biegła od miejscowości Gogołów lewym brzegiem Wisłoka, przez Krosno i dalej do Beska i Sanoka. Druga biegła 8 - 15 kilometrów z tyłu, a trzecia 16 - 20 kilometrów od pierwszej, poczynając od Jasła przez Nowy Żmigród, Łysą Górę i Duklę. Miasta zamieniono w umocnione punkty oporu. W odwodzie pozostawiały silne jednostki pancerne (przede wszystkim 1 i 8 Dywizja Pancerna), grenadierów, piechoty oraz dywizja narciarska. Wojska niemieckie były przez cały czas wzmacniane. W końcu września przeciwko 1

Frontowi Ukraińskiemu walczyło 20 niemieckich dywizji z tego 12 przeciwko 38 Armii.

Głównym celem operacji było przełamanie obrony niemieckiej w rejonie Krosna i rozwinięcie natarcia w kierunku Dukli, Przełęcz Dukielska, Svidnik, Presov. Przewidywano współdziałanie ze strony wojsk słowackich - głównie Korpusu Wschodniosłowackiego gen. Malara, który został sformowany do osłony przełęcz karpackich jeszcze jako jednostka wspierająca Niemców, a po zmianie frontu przez Słowaków miał zająć Przełęcz Dukielską i Łupkowską. Trzeba pamiętać, że Słowacy już od pewnego czasu przygotowywali się do wystąpienia przeciwko Niemcom.

Spadochroniarki z 2 Brygady Korpusu Czechosłowackiego

W ciągu 1944 roku żołnierze Armii Słowackiej nawiązali szereg kontaktów z polskim podziemiem. Jednak plany wspólnych działań nie doszły do skutku. Również współdziałanie z Armią Czerwoną w czasie walk w Karpatach okazało się niemożliwe ponieważ Niemcy rozbili Korpus Wschodniosłowacki. Była to jedna z przyczyn znacznego opóźnienia w przeprowadzeniu Operacji Karpacko - Dukielskiej.

Operację Karpacko - Dukielską zwykle dzieli się na trzy fazy:

- 1) 8 - 27 września walki toczyły się na podejściach do Przełęcz Dukielskiej;
- 2) 28 września - 6 października trwały walki o opanowanie Przełęcz Dukielskiej;
- 3) 7 października - 28 listopada toczono boje o wyjście z przełęcz na linię rzeki Ondavy.

Równocześnie ze względu na cele stawiane atakującym wojskom można wyróżnić dwa etapy operacyjne:

- a) pierwszy - ofensywny, zakończony ewidentnym niepowodzeniem, którego celem było szybkie sforsowanie przełęcz karpackich i wyjście na Nizinę Węgierską
- b) drugi - wiążąco-wspierający dla operacji jasso-kiszyniowskiej (operacja ta przesądziła o losach Bałkanów).

ciąg dalszy na str. 9

Forsowanie Jasiołki

Rajd „Osobliwości Królowej Cergowej”

W dniach 27-28 sierpnia 2024 roku odbyło się kolejne wyjątkowe wydarzenie zrealizowane przez partnerstwo Kuźnia Inspiracji w ramach projektu Bardzo Młoda Kultura 2024 - Rajd „Osobliwości Królowej Cergowej”. Odbył się on w Jasionce i zgromadził młodych entuzjastów aktywnego wypoczynku i miłośników kultury.

Pierwszy - warsztatowy dzień przeprowadzono w sali Domu Ludowego w Jasionce Program zainaugurowały warsztaty kuchni staropolskiej przeprowadzone przez KGW w Jasionce. Uczestnicy mieli okazję poznać tajniki wytwarzania sera, masła, a następnie wykorzystując własnoręcznie przygotowane składniki ulepili pierogi oraz upieklili sernik. Po kulinarnej rozgrzewce przyszedł czas na zwiedzanie za pomocą gogli VR, które przeniosło wszystkich w czasie i przestrzeni, umożliwiając odkrywanie lokalnej historii w nowoczesny, interaktywny sposób. Warsztaty poprowadziła Anna Chłopecka – partner projektu, pracownik Transgranicznej Informacji Turystycznej w Dukli. Po obiedzie, podczas którego młodzież spróbowała przygotowanych przez siebie potraw, odbyły się warsztaty tańców historycznych. Taniec, będący nieodłącznym elementem dawnych dworów, pozwolił poczuć ducha minionych epok. Uczestnicy, wraz z instruktorkami z Teatru Młodego Terpsychora z Krakowa, poruszali się w rytm m.in. pawany, branla, poloneza czy krakowiaka. Dzień zakończył się przejściem do Szkoły Podstawowej w Jasionce, gdzie uczestnicy zjedli kolację, a następnie wzięli udział w zajęciach

integracyjnych, grach i zabawach. Po pełnym wrażeń dniu, udali się na zasłużony odpoczynek.

Drugiego dnia, po porannej toalecie i śniadaniu, rozpoczął się pieszy rajd na Górę Cergową pod kierownictwem przewodnika Pawła Pabiana oraz Anny Chłopeckiej. Trasa prowadziła przez malowniczą ścieżkę przyrodniczą „Do Złotej Studzienki”, Rezerwat Tysiąclecia aż na szczyt góry Cergowej, gdzie wznosi się wieża widokowa. Uczestnicy rajdu dotarli również do jaskiń góry Cergowej. Rajd był doskonałą okazją do obcowania z naturą. Po powrocie na teren Szkoły Podstawowej w Jasionce, zostało rozpalone ognisko.

Młodzież mogła odpocząć i podzielić się wrażeniami z wędrowki. Wspólne pieczenie kiełbasek i opowieści przy ogniu były idealnym zakończeniem tego pełnego przygód dnia.

Z całą pewnością dwudniowa wyprawa - Rajd „Osobliwości Królowej Cergowej” na długo pozostanie w pamięci uczestników, jako czas pełen emocji, nauki i integracji.

Ośrodek Kultury w Dukli dziękuje partnerom Szkole Podstawowej w Jasionce oraz Transgranicznej Informacji Turystycznej za szczególne zaangażowanie w realizację tego punktu projektu. Również wielkie podziękowania składamy KGW w Jasionce, za przeprowadzenie ciekawych warsztatów kuchni staropolskiej i pracę włożoną w zapewnienie wyżywienia dla uczestników tego dwudniowego rajdu.

Katarzyna Błaż
Fot. str. 14

Warsztaty biżuterii z elementami makramy

11 września br. w pracowni plastycznej Ośrodka Kultury w Dukli odbyły się warsztaty tworzenia biżuterii wykonanej w technice makramy. Grupa „młodych rękodzielniczek” poznała podstawowy splot makramowy, którym następnie posłużyła się tworząc oryginalne bransoletki oraz naszyjniki. Nowo poznaną wiedzę i umiejętności uczestnicy będą mogli również wykorzystać do tworzenia efektownych ozdób i przedmiotów codziennego użytku. Warsztaty poprowadziły instruktorki rękodziela Pani **Barbara Marchewka** i **Barbara Stanosz**.

Warsztaty były finansowane z Gminnego Programu Profilaktyki oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

Anna Lenkiewicz
Fot. str. 13

Opreacja Karpacko-Dukielska

► dokończenie ze str. 7

Dostawa zaopatrzenia

Walki pod Duklą

Dostawa zaopatrzenia

W dniu 8 września, o godz. 8.45 rozpoczęło się 125-minutowe przygotowanie artyleryjskie i lotnicze, w którym brało udział 1517 dział i moździerzy. Atakujące oddziały sowieckie przełamały pierwszą linię niemieckiej obrony, jednak nie udało im się zdobyć Krosna, a tym samym krośnieńskiego węzła komunikacyjnego. Spowodowało to duże utrudnienie we wprowadzaniu do walki kolejnych jednostek, w tym Korpusu Czechosłowackiego. Oddziały zmierzające na linię frontu musiały korzystać z bocznych dróg o bardzo złej jakości. Oddziały czechosłowackie weszły do walki 9 września, w rejonie Wrocanki i Bóbrki, i od razu znalazły się w ciężkiej sytuacji. Wspólnie z oddziałami sowieckimi musiały odparować silne kontrataki wojsk niemieckich. Szczególnie niebezpieczny był, przeprowadzony 10 września, kontratak 8 Dywizji Pancerniej. Sowieckie dowództwo uznało, że dowódca Korpusu Czechosłowackiego, gen. Kratochvil, popełnił błędy w dowodzeniu i 10 września został zastąpiony przez gen. Svobodu.

Waldemar Pólichłopek

Zdjęcia archiwalne - archiwum Muzeum Historycznego-Pałac w Dukli

Rajd Starszaków Olchowiec - Polany

Minęły wakacje, nadszedł wrzesień, rozpoczęliśmy kolejny rok działalności Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Rozpoczęliśmy go od zaplanowanego jeszcze przed wakacjami rajdu, który był częścią realizowanego projektu.

17 września br. 32 studentów stawiało się o godzinie 8 na przystanku autobusowym i autokarem wyruszyliśmy do Olchowa, gdzie zaczynała się trasa naszej wędrowki. Jak zawsze w doskonałych humorach, w blasku pierwszych promieni słonecznych wyruszyliśmy z naszym etatowym, niezawodnym przewodnikiem i kolegą – Waldemarem Olszewskim do Polan. Po drodze zbaczając z trasy zwiedziliśmy w Olchowie starą, zabytkową chałupę, zbudowaną z bali i pokrytą strzechą, stanowiącą własność państwa Kiełbaśskich. Właściciel opowiedział nam hi-

storię powstanie tego „małego muzeum”. Słuchając opowieści i oglądając wnętrza, sprzęty, ubiory i wszystko co było ludziom potrzebne do życia wróciliśmy na chwilę do dawnych czasów, bo większość z nas widziała kiedyś przynajmniej część z tych rzeczy u krewnych czy znajomych, a nawet we własnych domach, zakurzonych w piwnicach czy na strychach. Resztę trasy do Polan pokonaliśmy wartko, dołączając do reszty grupy, która z różnych powodów nie mogła uczestniczyć w pieszej wędrowce i czekała na nas w „Bacówce” w Polanach.

Tam po przekazaniu sobie wrażeń i wypoczynku zjedliśmy pyszny obiad i wróciliśmy do Dukli.

Danuta Kandefer
Fot. str. 13

Inauguracja nowego roku harcerskiego w Dukli

21 września 2024 roku w Dukli odbył się Harcerski Start Hufca ZHP Krosno, będący inauguracją nowego roku harcerskiego. Organizatorem i gospodarzem wydarzenia była 6 DH Iskra im. por. Wł. Barana ps. „Bekas” z Dukli.

Harcerski Start rozpoczęliśmy uroczystą mszą św. w Sanktuarium św. Jana z Dukli, a następnie przemaszerowaliśmy przez Duklę na teren MOSIR-u, gdzie odbył się uroczysty apel, podczas którego drużynowi złożyli meldunki, odczytany został rozkaz specjalny komendanta hufca hm. Piotra Lubasia i odbyła się dalsza część wydarzenia. Podczas uroczystego apelu Srebrne Odznaki Przyjaciół Harcerstwa otrzymali: Pan Andrzej Bytnar – dyrektor Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych i były burmistrz Dukli oraz Pani Urszula Zimny. Listem Komendanta Hufca oraz medalem: „przyjaciół 6 DH Iskra” zostały również uhonorowane osoby szczególnie zasłużone dla dukielskiego harcerstwa, które wspierają jego rozwój od blisko 10 lat. Jednocześnie podczas Startu został zorganizowany Dzień Dawcy Szpiku Kostnego, za który odpowiedzialny był pwd. Stanisław Stojak.

Ponad 350 zuchów, harcerzy, harcerek wzięło udział w różnego rodzaju grach i zajęciach, najmłodsze zuchy udało się tropić „niedźwiedzia”, harcerze zwiedzali Duklę dzięki questingowi „poznając nieznane” (który został opracowany przez 6 DH ISKRA), z kolei najstarsi wzięli udział w grze fabularnej, której celem było wejście do oddziału partyzanckiego Bekasa. Tutaj liczyła się nie tylko szybkość, ale również zwinność, celność, spostrzegawczość. Harcerze Starsi i Wędrownicy zdobywali punkty na ścianie wspinaczkowej, w strzelnicy laserowej, na ścieżce zdrowia na Chyczkach, podczas wykopalisk i ewakuując rannych z pola walki. Po ciężkich zmaganiach i harcerskiej rywalizacji wszyscy udali się na ciepły poczęstunek.

Do wyboru była wojskowa grochówka, bigos, nuggetsy, grillowana kielbaska, swojskie chleby i smalec, proziaki z masłem czosnkowym, kiszony ogórek, oraz wszelkiego rodzaju ciasta, babeczki i inne słodkości. Na zakończenie całość wydarzenia uświetnili strażacy z OSP Dukla i OSP Tylawa pokazem symulowanego wypadku

drogowego, który wzbudził ogromne zaciekawienie nie tylko wśród dzieci. Młodzież z Dukli wyjechała zmęczona i zadowolona, chwalać organizację i poziom wydarzenia.

Za świetnie zorganizowane wydarzenie podziękowania kierujemy do Pani Burmistrz Krystyny Andruch, jej wsparcie czuliśmy na każdym kroku. Dziękujemy również dyrektorowi MOSIR Panu Michałowi Szopie, który od lat z nami współpracuje, dyrektor Ośrodka Kultury Pani Małgorzacie Walaszczyk-Faryj, gwardianowi klasztoru o. Fabianowi Wikiera, strażakom z jednostek OSP Dukla, OSP Równe, OSP Iwla, OSP Tylawa oraz OSP Krosno-Turaszówka, Panu Krzysztofowi Walczyszyn z Piekarni Przełęcz Dukla, Panu Tomaszowi Moskal za dostarczenie i wywiezie samochodu do strażackiego pokazu, Panu Arkadiuszowi Bąkowi z Uzdrowiska Rymanów, Pani Halinie i Andrzejowi Kusz z Masarni Wrocanka, Paniom Katarzynie Moskal i Anecie Krakowskiej z KGW z Nadola, Arkowi Albrycht i Karolowi Paszek oraz Juliuszowi Stola.

Przez cały dzień przyświecało słońce, a rodzice dzieci z 6 Gromady Zuchowej

„Ogniste Niedźwiadki” oraz z 6 DH Iskra zadbali, aby stoły uginały się od pyszności. Dziękujemy za wspaniałe ciasta, babeczki, chałki i swojskie chleby. Szczególne podziękowania ślemy do: Urszuli i Grzegorzowi Zimny, Wojciechowi Rachwał, Ewelinie Piotrowskiej, Marzenie Brożyna, Ewelinie Gołąbek, Annie i Jakubowi Nycz oraz Joannie Świątek-Chodak – to nasi super bohaterowie, którzy nie tylko gotowali i piekli ciasta, kroili, robili kawy i herbatki, ale też całą sobotę spędzili na wydawaniu jedzenia i sprzątaniu terenu!!!

hm. Justyna Zimny
drużynowa 6 DH Iskra
im. por. Wł. Barana ps. „Bekas”
Fot. str. 12

Nabór do naszych jednostek jest w systemie ciągłym: do gromady zuchowej przyjmujemy od 6 r.ż., a do drużyny harcerskiej od 10 r.ż. Zapraszamy dzieci z całej gminy Dukla, osobne zastępy pracują w Tylawie oraz w Głojskach!

85. rocznica wybuchu II wojny światowej - Dukla

1 września 2024 roku dukielscy harcerze z 6 DH ISKRA im. por. Władysława Barana „Bekas” oraz zuchy z 6 Próbną Gromadą Zuchową „Ogniste Niedźwiadki” uczcili 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

Podczas uroczystego apelu pamięci na dukielskim rynku przypomina została historia wydarzeń z 1 września 1939 roku oraz przybliżona została postać por. Władysława Barana „Bekas” – patrona 6 DH. Uroczystość ta miała na celu nie tylko przypomnienie o tragicznych wydarzeniach, ale przede wszystkim oddanie hołdu bohaterom, którzy walczyli za wolność Polski. Obecne drużyny harcerskie nadal są wychowywane w duchu miłości do ojczyzny. Jako młode pokolenie, pragniemy pielęgnować pamięć o tych, którzy poświęcili swoje życie, abyśmy mogli żyć w wolnej Polsce. Pamięć o bohaterach musi być żywa!!

hm. Justyna Zimny
Drużynowa 6 DH Iskra
oraz
pwd. Julia Korzeniowska
zuchmistrzyni 6 PGZ
Fot. str. 11

85. Rocznica wybuchu II wojny światowej w Barwinku

Mszę św. za Ojczyznę i por. Rajmunda Świętochowskiego odprawił proboszcz parafii w Tylawie ks. Janusz Zagul

Przejście uczestników uroczystości pod pomnik przy Domu Ludowym

Burmistrz Dukli złożył wieniec pod pomnikiem upamiętniającym żołnierzy WOP i SG

Wspólne pamiątkowe zdjęcie Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

85. Rocznica wybuchu II wojny światowej w Dukli

Uroczysty apel na dukielskim rynku

Uczestnicy apelu przed ratuszem w Dukli Fot. [arch. 6 DH Iskra]

85 lat Koła Gospodyń Wiejskich w Równem

Burmistrz Dukli Krystyna Andruch złożyła gratulacje na ręce przewodniczącej Grażyny Kłap

Zespół „Równianie” z burmistrzami Dukli Fot. Katarzyna Rapała

Jarmark jak się patrzy

Dukielski Ryneček Galicyjski

Dukielskie Skarby - prezentacja produktów

Zwycięzcy w konkursie na najlepszego proziaka

Stoisko promocyjne Gminy Dukla i Transgranicznej Informacji Turystycznej

Występ zespołu „Latające Talerze”

Fot. kbr

Inauguracja nowego roku harcerskiego w Dukli

Wprowadzenie sztandaru do kościoła

Uroczystość rozpoczęła burmistrz Krystyna Andruch

Pokaz symulowanego wypadku drogowego w wykonaniu strażaków z OSP w Dukli i Tylawie

Panie wydające posiłki z hm. Justyną Zimny

Fot. Juliusz Stola

Warsztaty biżuterii z elementami makramy

Zajęcia z biżuterii

Fot. Anna Lenkiewicz

Uczestnicy warsztatów z instruktorkami

Pomoc z gminy Dukla dla powodzian

Magazyn darów w DL w Cergowej

Fot. [arch. OSP Dukla]

Rajd starszaków

Uczestnicy rajdu Olchowiec - Polany z przewodnikiem

Fot. [arch. OK w Dukli]

Kapela „Duklanie”

Kapela Duklanie prowadząca korowód dożynkowy w Kopytowej

Fot. [ach. CK w Chorkówce]

Kapela Duklanie podczas festiwalu historycznego teraźniejszość czasu przeszłego w Bóbrce

Dzień Seniora w Zboiskach

Spotkanie w DL w Zboiskach

Fot. [arch. SołectwoZboiska]

Rajd „Osobliwości Królowej Cergowej”

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Bardzo Młoda Kultura 2023–2025

Uczestnicy warsztatów tańców historycznych

Fot. [arch OK w Dukli]

XXV Bieg na górę Cergową

Zwycięzcy kat. Open mężczyzn z burmistrzem Dukli Krystyną Andruch i dyr. MOSiR w Dukli Michałem Szopą

Najszybsze kobiety z burmistrzem Dukli i dyrektorem MOSiR

Fot. [arch MOSiR Dukla]

Wyniki Podkarpackiej Ligi Rowerowej

Uczestnicy Podkarpackiej Ligi Rowerowej w Bobrcu

Liga żaka i orlika rozpoczęta

Rozpoczęcie Ligi na stadionie w Krośnie

85 lat Koła Gospodyń Wiejskich w Równem

21 września br. w Równem odbyła się Biesiada Rówieńska z okazji 85 lat działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Równem, będąca uhonorowaniem kilkudziesięcioletniej pracy społecznej na rzecz rozwoju swojej małej ojczyzny.

Koło Gospodyń Wiejskich powstało 25 lutego 1939 roku. Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem nauczycielki Marii Krukier, z inicjatywy ówczesnej instruktorki Powiatowego Zarządu KGW Heleny Szubra zwołał walne zebranie organizacyjne obecnego KGW. Pani Zofia Bogacz została wybrana prezeską KGW pełniąc funkcję do 1988 r. Kolejną pałeczkę przewodniczącej przejęła pani Grażyna Kłap prowadząc Koło do dzisiaj.

Koło Gospodyń Wiejskich w Równem ma niezwykle dorobek, na który składa się działalność kulturalna, oświatowa, rolnicza. To również ciężka praca przy remoncie szkoły, domu ludowego. Koło

podejmowało się organizacji kursów szycia, gotowania, haftu, szydełkowania. Organizowało zabawy taneczne, dożynki, biesiady. Zgromadzone środki finansowe przeznaczało na zakup naczyń, wyposażenia kuchennego, wyposażenie sali domu ludowego w Równem, utwardzenie placu przy domu ludowym, ogrodzenie, zakup nagłośnienia.

W 2000 roku z inicjatywy KGW powstał zespół obrzędowo-śpiewaczy „Równianie”, który ma koncie przedstawienia własnego autorstwa m.in. „Obrzęd kisenia kapusty”, „Wesele rówieńskie”, „Obrzęd żniwny”, „Opowieść strażacką”, „Baśń o chlebie”, „Dwa światy”, „Życie Misjonarza”. Koło Gopsodyń w Równem obecnie liczy 20 członków w tym 13 aktywnych: Grażyna Knap, Wanda Patla, Janina Szczepanik, Irena Kluk, Maria Mikosz, Anna Kasprzyk, Anna Szczepanik, Anna Lenartowicz, Bernadetta Łacek, Dorota

Puchała, Grażyna Kandefer, Janina Głód i Katarzyna Rapała oraz członkinie seniorki Danuta Dróbek, Bożena Szczepanik, Stanisława Łączkowska, Maria Gniady, Halina Rogala, Natalia Brzana, Maria Bałon.

W uroczystościach 85 lecia Koła wzięli udział Krystyna Andruch burmistrz Dukli, Bohdan Gocz zastępca Burmistrza, Małgorzata Walaszczyk -Faryj dyrektor Ośrodka Kultury w Dukli, Mariusz Folcik sołtys Równego, Łukasz Piróg radny powiatu krośnieńskiego, przedstawiciele OSP Równie, Roman Piłat prezes Regionalnego Związku Rolników Irena Soboń – honorowa przewodnicząca Regionalnej Rady Kobiet, obecnie funkcję pełni pani Grażyna Kłap, Katarzyna Reczkowska Buryła dyrektor SP w Równem, radny Rady Miejskiej w Dukli z Równego Bogdan Drozd, zespoły ludowo śpiewacze: Wietrznianki, Łęczanie, Chorkowianie, kapela Duklanie i zespół Rogowice.

Burmistrz Dukli Krystyna Andruch podziękowała Kołu za zaangażowanie w działania na rzecz lokalnej społeczności upowszechnianie tradycji i podejmowania się wielu inicjatyw w duchu miłości do rodzimego folkloru.

Barbara Pudło

Fot. str. 11

Prace archeologiczne w Teodorówce

Prace archeologiczne trwały od 20 sierpnia do 12 września 2024 roku na księżym polu w Teodorówce graniczącej z Duklą, dotyczące relikwów kościoła pw. św. Marcina. Był to pierwszy drewniany kościół, który powstał w centrum lokowanej w 1358 roku wsi Dukla.

21 sierpnia odsłonięte zostały fundamenty kościoła i całego założenia klasztoru. W XVIII wieku Jerzy August Wandalin Mniszech właściciel Dukli oraz marszałek nadworny koronny i starosta sanocki, lubaczowski, krzyczewski, białocerkiewski miał ufundować w tym miejscu żeński klasztor.

Podczas prac w pobliżu fundamentów kościelnych odkryte zostały kości ludzkie należące do osób dorosłych jak również do dzieci. W prace została zaangażowana antropolog dr Joanna Rogóż z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Na podstawie zachowanych kości można określić przybliżony wiek, a nawet płeć zmarłych osób, kości stanowią bardzo duży rezerwuuar informacji – powiedziała pani antropolog.

W kolejnych dniach odkrywano były kolejne warstwy kości ludzkich, w tym również należące do dzieci. Badania prowadzi Muzeum Ziemi Bieckiej pod kierunkiem dyrektora dr Pawła Kocańdy, przy współudziale Muzeum Historycznego

– Pałac w Dukli. W prace zaangażowany jest dyrektor mgr Mateusz Such. Badania rozpoczęto z inicjatywy profesora dra hab. Michała Parczewskiego i Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Szczątki ludzkie zostały opisane, zabezpieczone i zawieszone do badań, po których wrócą prawdopodobnie w miejsce pierwotnego pochówku.

Prace badawcze na rok bieżący zakończono, pozostały tylko prace zabezpieczające wykopaliska przed zimą. Ciekawe czego dowiemy się o przeszłości naszych przodków?

Krystyna Boczar-Różewicz

Fot. str. 24

UWAGA!

PRACE
ARCHEOLOGICZNE

Problemy związane z lokalizacją cmentarzy w miastach dostrzegały władze państw europejskich. W przypadku Austrii, co również rewolucję w tym względzie przeprowadził dopiero cesarz Józef II, który w grudniu 1783 r. wydał dekret nakazujący dokonywanie pochówku zmarłych poza obrębem miast, co w praktyce oznaczało zakaz dalszych pogrzebów na cmentarzach przykościelnych oraz potrzebę zakładania nowych. Dzięki temu już w kolejnych miesiącach zaczęły powstawać w Galicji pierwsze cmentarze, z których większość funkcjonuje oraz służy mieszkańcom do dziś.

Kalendarium zdarzeń różnych

Z Dukli i okolic

Dukla, 1 września 1968 roku. (Nowa szkoła w Dukli). Dzień pamiętny dla wszystkich mieszkańców Dukielszczyzny, dla całej młodzieży szkolnej. Oto po raz pierwszy w historii miasteczka młodzież przekroczy próg nowej, pięknej szkoły. Uroczystość otwarcia nowej szkoły zbiega się z 29 rocznicą wybuchu II wojny światowej. W godzinach przedpołudniowych Rynek zapęłnia się 10-tysięczną rzeszą mieszkańców Dukielszczyzny. Uroczysty nastrój podnoszą pięknie udekorowane ulice, budynki, place. Licznie gromadzi się młodzież szkolna, harcerska, zuchowa z wiązkami kwiatów. Przybywają pracownicy miejscowych urzędów, zakładów pracy oraz ludność okolicznych wiosek.

Młodzież szkolna i harcerska na wiecu

Trybuna wiecu z honorowymi gośćmi

Przemawia przedstawiciel Armii Czerwonej

KALENDARIUM WYDARZEŃ HISTORYCZNYCH

Wszyscy gromadzą się wokół trybuny, na której niedługo ukazali się owacyjnie witani honorowi goście tej podniosłej uroczystości, a to wicepremier Piotr Jaroszewicz, przedstawiciele Armii Czerwonej, sekretarz KW PZPR – Władysław Kruczek oraz przedstawiciele Wojewódzkiej Rady Narodowej, powiatowych władz partyjnych i oświatowych oraz władze lokalne.

O godzinie 10-tej rozpoczyna się wiec, który przekształca się powoli w wielką antywojenną manifestację mieszkańców Dukielszczyzny.

Po wiecu wszyscy honorowi goście wraz z młodzieżą i zebrana ludnością udają się pod budynek nowej szkoły przy ulicy Kościuszki. W bramie witani są przez najmłodsze pokolenie w ludowych strojach.

Ceremonii przecięcia wstęgi dokonał sam Wicepremier Piotr Jaroszewicz, który wręczył również Kier. Szkoły ob. J. Dudzikowi piękny, symboliczny klucz wykonany przez Zakłady Naprawcze Mechanizacji Rolnictwa w Dukli. Następnie delegacja wkracza w bramy nowego budynku szkolnego. Przy wejściu widnieje pamiątkowa tablica z nazwą szkoły: „Szkoła Podstawowa w Dukli imienia Bohaterów Walk o Przełęcz Dukielską w latach 1944 – 1945”. Honorowi goście zwiedzają z kolei izby lekcyjne, gabinety i pracownie w nowym budynku szkolnym. Następnie chcąc upamiętnić swój udział w tej niecodziennej uroczystości wpisują do księgi pamiątkowej swoje nazwiska ►

Wicepremier Piotr Jaroszewicz i Sekretarz KW PZPR Władysław Kruczek na stopniach nowego budynku szkolnego

Wicepremier Piotr Jaroszewicz przecina wstęgę

► wraz z życzeniami dalszej owocnej pracy dla Grona Nauczycielskiego i młodzieży w nowych warunkach.

Wrzesień w nowej szkole. W dniu 2 września 1968 po raz pierwszy zebrała się młodzież w nowej szkole. Uroczystość odbyła się w olbrzymiej sali gimnastycznej. Zebrali się również wszyscy wychowawcy i rodzice. Uroczystość rozpoczął kier. Szkoły ob. Jan Dudzik serdecznym powitaniem wszystkich zebranych. W swoim noworocznym przemówieniu podkreślał kilkakrotnie rozpoczynający się nowy etap pracy tak dla młodzieży jak i dla Grona Nauczycielskiego. Serdecznie dziękował

Swój podpis w księdze pamiątkowej składa Wicepremier Piotr Jaroszewicz. Na stoliku obok księgi symboliczny klucz.

również wszystkim, którzy swoim twórczym wkładem przyczynili się do oddania tego budynku w zaplanowanym terminie. Gorące słowa prośby i zaufania skierował pod adresem młodzieży, która zasiądzie w ławkach nowego budynku i będzie musiał włożyć dużo troski o poszanowanie nowego, pięknego sprzętu szkolnego. Na zakończenie życzył wszystkim wychowawcom i młodzieży jak najlepszych wyników. Podobne życzenia w dniu tym padły również z ust przedst. Komitetu Rodzicielskiego oraz władz miejscowych. Po zakończeniu części artystycznej młodzieży pod opieką wychowawców udała się do swoich klas. (...)

Kronika Szkoły Podstawowej imienia Bohaterów Walk o Przełęcz Dukielską w latach 1944 – 1945

Rzeszów, 2 września 1968 roku. (Wojewódzka manifestacja antywojenna i otwarcie nowej szkoły w Dukli).

W drugiej połowie 1944 roku w rejonie Dukli rozegrała się najkrwawsza bitwa górską drugiej wojny światowej. Walczący o wyzwolenie tych ziem, spieszący z pomocą powstańcom słowackim żołnierze Armii Radzieckiej i I czechosłowackiego korpusu armijnego, toczyli długotrwałe boje w niezwykle trudnych warunkach z silnie ufortyfikowanymi oddziałami wojsk hitlerowskich. W ramach tej ope-

Nigdy więcej września 1939 r.!

Wojewódzka manifestacja antywojenna
Nowe szkoły w Dukli i Jedliczu

racji, zwanej karpacko-preszowską, zginęło około 90 tys. żołnierzy radzieckich. Wczoraj, 1 bm., w 29 rocznicę najazdu hitlerowskiego na Polskę, na rynku dzwigniętej z ruin i popiołów Dukli, odbyła się wojewódzka manifestacja anty-wojenna. W wiecu, połączonym z przekazaniem do użytku wybudowanej z funduszy państwa Szkoły Podstawowej, której nadano imię bohaterów walk o Przełęcz Dukielską w latach 1944-1945, uczestniczyło ponad 10 tys. mieszkańców powiatu krośnieńskiego i delegacje z innych rejonów województwa. Serdecznie witani na trybunie honorowej zajęli miejsca: zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier Piotr Jaroszewicz, członek KC, I sekretarz KW PZPR w Rzeszowie — Władysław Kruczek, prezes WK ZSL — Franciszek Dąbał, przewodniczący WK SD — Zbigniew Dydek, przewodniczący Prezydium WRN — Edward Duda, sekretarz KW PZPR — Janusz Brych, przedstawiciele ZBoWiD, Wojska Polskiego i władz powiatowych w Krośnie. Przybyła również delegacja żołnierzy północnej grupy wojsk Armii Radzieckiej z płk. Piotrem Jakowlewiczem Kleszezenko. Manifestację otworzył I sekretarz KP PZPR w Krośnie — Jan Bryniarski. Następnie do zebranych przemówił wicepremier P. Jaroszewicz. Stwierdził on m. in., iż od najdawniejszych czasów Dukla i Przełęcz Dukielska — najdogodniejsze w łańcuchu Karpat przejście z południa do Polski — miały wielkie znaczenie strategiczne, zarówno w pierwszej, jak i w drugiej wojnie światowej. Tędy szła w krwawych bojach Armia Radziecka i I czechosłowacki korpus armijny, wyzwalała polskie i czechosłowackie. Dlatego i dziś musimy wracać do tamtych dni i pamiętać, że właśnie z zaanektowanej Czerhosłowacji tragicznego września wyruszyło przeciwko nam z południa silne zgrupowanie wojsk hitlerowskich. Znaczenie strategiczne terytorium naszego sąsiada nie uległo właściwie zmianie. Stąd też — podkreślił mówca — nieprzypadkowe było powszechne zainteresowanie naszego społeczeństwa i innych krajów Europy środkowej ostatnimi wydarzeniami w CSRS, a szczególnie zaniepokojenie budziło zagrożenie ze strony NRF, której marzyła się Czechosłowacja oderwana od wspólnoty socjalistycznej. Tak więc —

ciąg dalszy na str. 18 ►

XXV Bieg na Górę Cergową

W niedzielę 22 września 2024 r. odbył się jubileuszowy XXV Bieg na Górę Cergową.

Biegacze startowali spod Muzeum Historycznego w Dukli, a kończyli zmagania na szczycie Cergowej, gdzie otrzymali pamiątkowy medal wręczany przez dyrektora MOSiR Dukla Michała Szopę. Wcześniej w pakiecie startowym otrzymali koszulkę. Z dystansem 5,4 km oraz przewyższeniem 410 m zmierzyło się 77 biegaczy i biegaczek. Wcześniej w parku dukielskim przylegającym do muzeum odbyły się zawody dla dzieci oraz sztafeta z rodzicem. W zawodach dla najmłodszych wystartowało łącznie 51 amatorów biegania. Najszybszym biegaczem biegu głównego był Wojciech Pelczar, który potrzebował 25 min 47 sek. na zameldowanie się na szczycie Góry Cergowej. Wśród pań najszybsza była Katarzyna Albrycht 29 min 58 sek.

Pamiątkowe statuetki, nagrody finansowe oraz dyplomy wręczała Pani Burmistrz Krystyna Andruch, wraz z dyrektorem MOSiR Dukla Michałem Szopą.

Na trasie na szczyt góry Cergowej

Wyniki Kat. Open

Kobiety:

- 1. miejsce - **Katarzyna Albrycht** (Krościenko Wyżne) – 28:59
- 2. miejsce – Beata Mazan (Krosno) – 30:42
- 3. miejsce – Małgorzata Lis – Pasionek (Lesko) – 31:57
- 4. miejsce – Izabela Zatorska – Pleskacz (Wrocanka) – 35:39

Mężczyźni:

- 1. miejsce – **Wojciech Pelczar** (Dobieszyn) – 25:47
- 2. miejsce – Dominik Kijowski (Milcza)– 26:21
- 3. miejsce – Konrad Bartkowski (Falejówka) – 26:32
- 4. miejsce – Marcel Bytnar (Dukla) – 26:44

Zwycięzcom, uczestnikom i organizatorom gratulujemy!

kbr, fot. str. 14

Kalendarium zdarzeń różnych

► dokończenie ze str. 17

kontynuował wicepremier — udzielenie wojskowej pomocy postępowym siłom w CSRS przez kraje so-cjalistyczne służyło utrwaleniu i wzmocnieniu pokoju oraz zachowaniu istniejącego w Euro-pie układu sił. Omawiając aktualną sytuację w Czechosłowacji, tow. Jaroszewicz wyraził przekonanie, iż ostatnie godziny wskazują na postępującą tam stopniowo normalizację życia. Następnie mówca na-wiązał do zbliżającego się V Zjazdu partii i stwierdził, iż poważny udział w czynach produkcyjnych i społecznych ma woj. rze-szowskie, które niegdyś ubogie i zacfane dziś staje już do współzawodnictwa gospo-darczego z innymi rejonami kraju o znacz-nie większym stopniu uprzemysłowienia. Za trud i ofiarność w pomnażaniu zasobów materialnych województwa i całego kraju, jak również czynne poparcie polityki partii wyraził on podziękowanie ludziom pracy Rzeszowszczyzny. Na zakończenie swego przemówienia P. Jaroszewicz przekazał uczestnikom wiecu serdeczne pozdro-wienia od rodaka ziemi krośnieńskiej I sekretarza KC — Władysława Gomułki i premiera Józefa Cyrankiewicza. Z kolei

zabrał głos przedstawiciel Armii Radziec-kiej, uczestnik walk z faszyzmem na Rzeszowszczyźnie ppłk P. J. Kleszczenko. Następnie kurator Okręgu Szkolnego — Kazimierz Żmudka odczytał akt nadania nowo wybudowanej w Dukli szkole imie-nia „Bohaterów Walk o Przełęcz Dukielską w latach 1944—1945”, a przewodniczący Prezydium PRN — Franciszek Krupiński przedstawił projekt rezolucji. W rezolucji przyjętej przez aklamację m. in. czytamy: „...*W 29 rocznicę września sięgamy rów-nież do wydarzeń w Czechosłowacji, które nas wszystkich bardzo zaniepokoiły. Rozu-miemy bowiem dobrze, że bezpieczeństwo Państwa między Bugiem a Odrą decyduje się nie tylko na obszarze Polski, ale i poza jej granicami. Zdecydowanie potępiamy siły rewizjonistyczne i kontrrewolucyjne w Czechosłowacji, których zwycięstwo oznaczałoby otwarcie naszej południowej flanki dla odrodzonego imperializmu zachodniomieckiego*”. Wicepremier P. Jaroszewicz i towarzyszące mu osoby udali się przed gmach nowej szkoły. Symbolicz-nego przecięcia wstęgi oraz odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonał wicepremier

Jaroszewicz. Szkoła ta, z piękną płasko-rzeźbą przedstawiającą żołnierzy w boju, której twórcami są rzeszowscy plastycy: Kazimierz Mierczyński i Krzysztof Bukała, kosztowała około 8 mln zł. Mieści 12 izb lekcyjnych, 4 gabinety, salę gimnastyczną i stałe szkolne schronisko turystyczne. Po oddaniu do użytku szkoły uformował się pochód, który przeszedł na cmentarz woj-skowy, gdzie spoczywają prochy żołnierzy polskich, radzieckich i czechosłowackich, poległych w walce z faszyzmem. Obok pomnika braterstwa broni zapłonęły znicze, a żołnierze WP zaciągnęli wartę honorową. Po apelu poległych i oddaniu salwy hono-rowej przez kompanię WP przedstawiciele władz partyjnych i państwowych oraz mieszkańców ziemi krośnieńskiej złożyli liczne wieńce i wiązanki kwiatów na płycie pomnika. M. Z.

Nowiny Rzeszowskie 1968.09.02 nr 208

Fragment książki **Jacka i Joanny Koszcan**: „Kalendarium zdarzeń róż-nych z Dukli i okolic znalezionych w prasie codziennej i innych dokumentach w latach 1940-1990”, która dopiero ukaże się w 2025 roku. Zachowano oryginalną pisownię.

PRZETARGI

Burmistrz Dukli działając na podstawie art.38 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r, poz. 1145), § 3 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490) o g ł a s z a

przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Dukla:

- **działka nr 513/2 o powierzchni 0,0576 ha, położona w Zboiskach**, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00064060/7 zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „RM1”- teren zabudowy zagrodowej- ok. 20% i „KDGP1/2”- tereny dróg publicznych - ok. 80%. Działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 19, w terenie obniżonym od drogi około 4 m, posiada nieregularny kształt, który ogranicza możliwości jej zabudowy.

Nieruchomość jest wolna od obciążeń i zobowiązań.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145) upłynął dnia 20 września 2024 r.

Cena wywoławcza wynosi 13 000,00 zł (netto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 1300,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

Polacy wśród pracujących najdłużej w Europie

Polska jest w ścisłej czołówce państw UE, w których pracuje się najdłużej. O ile w 2023 roku faktyczny tygodniowy czas pracy osób w wieku 20–64 lata w UE w ich głównej pracy wynosił średnio 36,1 godziny, o tyle w Polsce było to o ponad 3 godziny więcej – podał Eurostat.

Szczegółowe spojrzenie na dane Eurostatu ujawnia zauwa-żalne różnice w tygodniowym czasie pracy. Najdłuższe tygodnie pracy odnotowano w Grecji (39,8 godz.), Rumunii (39,5), Polsce (39,3) i Bułgarii (39,0). Z kolei najkrótszy tydzień pracy miała Holandia (32,2 godziny), a za nią plasowały się Austria (33,6) i Niemcy (34,0).

Do dziedzin gospodarki, w których odnotowano najdłuższy tydzień pracy w UE w 2023 r., zaliczały się rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo (41,5 godziny rzeczywistego czasu pracy), górnictwo i wydobywanie (39,1) oraz budownictwo (38,9).

Natomiast najkrótsze tygodnie pracy odnotowano w katego-rii działalności gospodarstw domowych jako pracodawcy (26,7 godz.), oświaty (31,9) oraz sztuki, rozrywki i rekreacji (33,0).

Źródło: **Codzienny Newsletter Informacyjny PAP**

- **udział 5/64 części działki nr 2334 o powierzchni 0,15 ha, położona w Iwli**, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „6.1.MU1”- teren zabudowy mieszkaniowo- usługowej. Działka leży przy granicy z obrębem Chyrowa i przylega do lokalnej drogi gminnej (droga nie jest urządzona).

Nieruchomość jest wolna od obciążeń i zobowiązań.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145) upłynął dnia 12 września 2024 r.

Cena wywoławcza wynosi 3 000,00 zł (netto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 300,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się dnia 6 listopada 2024 r. o godz. 9⁰⁰ w pok. Nr 304 znajdującym się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w określonej wyżej wysokości.

Wadium w pieniądzu należy wpłacić do dnia 31 października 2024 r. na konto nr: 13 1130 1105 0005 2141 2520 0038 Bank Gospodarstwa Krajowego. Za dzień wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków na konto Gminy Dukla.

Przy wpłacaniu wadium należy podać numery i położenie nieruchomości.

Wpłacone wadium zostanie:

- zaliczone na poczet ceny nabycia, jeżeli osoba wpłacająca wadium wygra przetarg

- zwrócone, jeżeli osoba wpłacająca wadium nie wygra przetargu w terminie 3 dni po zamknięciu przetargu.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest okazanie komisji przetargowej:

- w przypadku osób fizycznych - dowód tożsamości

- w przypadku osób prawnych - aktualny wypis z rejestru właściwy dla danego podmiotu, pełnomocnictwo, dowody tożsamości osób reprezentujących dany podmiot.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik przetargu zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

W przypadku, gdy nabywcą nieruchomości ustalony zostanie cudzoziemiec w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 2278 z póź.zm.), do zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nabywca winien przedłożyć zezwolenie, jeżeli uzyskanie zezwolenia wynika z przepisów cytowanej wyżej ustawy.

Jednocześnie informuję, że nie przystąpienie do zawarcia umowy notarialnej w ustalonym terminie powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Nabywca przy spisywaniu notarialnej umowy kupna- sprzedaży winien liczyć się ze skutkami art. 37 a (prawo pierwokupu) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 6 z póź.zm.).

Burmistrz Dukli zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionych przyczyn.

Wszelkie koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca.

Szczegółowe informacje odnośnie w/w nieruchomości można uzyskać w pok. nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli lub pod nr telefonu (13) 432 91 13.

Liga Młodzika

Nasza drużyna rozpoczęła zmagania w lidze krośnieńskiej młodzika starszego. Po 4 kolejkach zgarniamy komplet punktów i prezentujemy się z dobrej strony w każdym spotkaniu. Do tej pory rozegraliśmy mecze z następującymi drużynami: Polonia Kopytowa, LKS Głowienka, LKS Lubatowa, Iwonka Iwonicz. Bramki:

1. Przelęcz Dukla 3 – 2 Polonia Kopytowa

Alan Ziębka - 1, Kacper Krowicki - 1, Szymon Sysak - 1

2. LKS Głowienka 1 – 19 Przelęcz Dukla

Szymon Sysak - 5, Igor Głowacki - 3, Filip Piróg - 2, Rafał Szczepanik - 2, Michał Szopa - 1, Antoni Drozd - 1, Jakub Leśniak - 1, Kacper Krowicki - 1, Bartosz Mucha - 1

3. Przelęcz Dukla 7 – 1 LKS Lubatowa

Szymon Sysak - 2, Bartosz Mucha - 2, Igor Głowacki - 2, Rafał Szczepanik - 1

4. Iwonka Iwonicz 0 – 2 Przelęcz Dukla

Szymon Sysak - 1, Igor Głowacki - 1

Trener Kami Pęczak

Liga Żaka i Liga Orlika młodszego rozpoczęta

W lidze Żaka reprezentuje nas rocznik 2016. Pierwsza kolejka rozegrana została na stadionie Szkołki Piłkarskiej - Koniczynka Krosno. Oprócz gospodarzy rywalizowaliśmy z FA Football Academy Krosno i niestety na pierwszą kolejkę nie zjawiła się Zorza Łeki Dukielskie.

W Lidze Orlika Młodszego gra rocznik 2015. Tu chłopcy rywalizują ze Start Rymanów – drużyny młodzieżowe, Akademia Piłkarska Aktiv Pro, Orzeł Faliszówka, LKS Długie a turniej rozgrywany był na stadionie Startu Rymanów.

Nasze obie drużyny zaprezentowały się z bardzo dobrej strony. Brawa dla naszych zawodników.

Piotr Drozd

Starty młodzieży w Tarnowie

W Tarnowie startowali nasi młodzi kolarze sekcji MTB MO-SiR Dukla. Pogoda upalna, żar słoneczny wysysał siły. Kto nie nawadniał się odpowiednio to odcinało “prąd”. Młodzież dała radę plasując się na podiach oraz będąc tuż za nim. Brawo!

Wyniki naszych zawodników na Pucharze Tarnowa:

Hanna Samolewska - 6 miejsce
Gabriela Szopa - 1 miejsce
Wiktoria Walczak - 3 miejsce
Dominik Majer - 4 miejsce
Szymon Kołacz - 4 miejsce
Hubert Pietruszka - 11 miejsce
Brawo!

*Mateusz Lorenc
Fot. str. 14*

Wyniki Podkarpackiej Ligi Rowerowej

Zakończyliśmy zmagania w cyklu Podkarpackiej Ligi Rowerowej. W sezonie 2024 odbyły się cztery rundy; w Łysej Górze, Wietrznie, Długiem koło Jedlicza oraz finał w Bóbrce. Średnia uczestników wynosiła blisko 200 zawodników we wszystkich kategoriach wiekowych. Budujące jest to, że w zawodach dziecięcych jest bardzo dobra frekwencja. Podziękowania dla rodziców bo bez ich poświęcenia nie byłoby tyle radości na twarzach dzieciaków.

Przy okazji finałowej edycji Podkarpackiej Ligi Rowerowej w Bóbrce, odbyły się również Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików pod patronatem Polskiego Związku Kolarskiego. Na finałowej edycji były losowane 5 rowerów ufundowane przez naszych sponsorów: Kands producent Polskich rowerów, Jan Goleń “Duro”, MOSiR Dukla. Nagrody rzeczowe fundowane były przez Google, Kwiaty u Wioli, Maciej Kostyra.

Mateusz Lorenc, fot. str. 14

Sauna

W okresie jesiennym

Poniedziałek, Środa, Piątek
czynne od 17:00 – 21:00

Bilet wejściowy do sauny : 15 zł

(Celem włączenia sauny prosimy
o telefon(tel.885 684 885) na minimum
1 godzinę przed 17:00)

**– wtorek, czwartek, sobota, niedziela
– nieczynne**

W pasiece

Można określić kraj pochodzenia miodu

Niektórzy z konsumentów zastanawiają się nad tym skąd pszczelarze wiedzą, że dany miód jest miodem np. mniszkowym, akacjowym, malinowym itp. Niby trudne zagadnienie ale w praktyce jest bardzo proste. Bada się pyłki kwiatowe w miodzie. W tym celu wykonuje się osad miodowy i obserwuje jakie i ile pyłków jest w miodzie. Dzięki temu badaniu można również określić kraj pochodzenia miodu, a właściwie krainę geograficzną. W tym roku w internecie odbyła się wielka afera. Jedna z organizacji zakupiła miód sprzedawany przez jedną z największych firm pszczelarskich w Polsce i jeden związek pszczelarski. Na własny koszt przebadali miód, w jednym z laboratoriów certyfikowanych w Unii Europejskiej. I badania zdementowały, że sprzedawane miody były mieszaniną miodów z krajów UE i z poza UE, a nie było to zaznaczone na etykiecie. Zaczęły się spory i straszenia pozwami. Jednak badanie osadu pyłkowego miody przez certyfikowane laboratorium jest nie do podważenia. Każdy pszczelarz mający mikroskop o powiększeniu 40x i 100x jest w stanie dokonać sobie tego typu badania. Oczywiście pszczelarz musi znać kształt i budowę ziaren pyłku poszczególnych roślin miododajnych co przy obecnym dostępie do wiedzy nie stanowi problemu. Problem jest w identyfikacji pyłków obcych dla naszego klimatu. Tu konieczne jest wsparcie bazy pyłków światowych, które posiadają certyfikowane laboratoria. W Polsce nie jest możliwe zaproszenie miodu malinowego pyłkiem eukaliptusa. Taka sytuacja świadczy o dokonaniu mieszania miodu krajowego z miodem obcym. Ponadto do miodu mogą dostać się pyłki roślin wiatropylnych. I to nie pszczoły są winne tej sytuacji ale fakt, że roślina wiatropylna uwalnia do otoczenia ogromne ilości pyłku, który losowo dostaje się do nektaru rośliny owadopylnej. Pszczoła pobierając nektar pobiera go z pyłkiem rośliny owadopylnej jak i przypadkowym wiatropylnej. Obecność takiego pyłku może również być dowodem na pochodzenie miodu. Nektar roślin rodzimych raczej nie zaproszy się pyłkiem roślin właściwych dla klimatu Chin. Obecność w miodzie ziaren pyłku działa na organizm osób uczulonych jak szczepionka. Czynnika alergicznego jest tak mało, że nie wywołuje dolegliwości ale układ odpornościowy może „nauczyć” się radzić z nim. Oczywiście miód musi pochodzić z najbliższej okolicy.

Pszczelarzowi hobbyście nie opłaca się ekonomicznie, dokonywać mieszanin miodów rodzimych z obcymi. Pszczelarz zawodowy również nie odważy się na taki

zabieg, bo ryzyko kary i utraty dobrego imienia jest zbyt kosztowne. Stoimy na stanowisku, że konsument musi mieć prawo do wyboru. Jeżeli potrzebuje miodu, który jest mieszaniną miodów z całego świata to niech wybiera go świadomie i musi wiedzieć co kupuje. Natomiast wprowadzanie konsumenta w błąd i to świadomie, jest karygodne i w przypadku miodów łatwe do udowodnienia. Jeżeli chcę kupić miód polski to musi być miód polski i koniec tematu. Żadne tłumaczenie, że produktu jest mniej niż potrzebujących, nie uspra-

wiedliwia oszustwa. Naszego rodzimego miodu nigdy nie będzie tyle by zaspokoić wszystkich konsumentów. Żyjemy w takim klimacie i w takich warunkach, że miodu zawsze będzie mało i będzie kosztował. Mam wrażenie, że w Polsce doszliśmy już do maksymalnej ilości pozyskania miodu. Jeżeli coś się nie zmieni to granica pułapu nie zostanie przesunięta w górę.

Witold Puz

*Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie*

Łowiectwo i ekologia

Październik w lesie

Przysłowie ludowe mówi, że w październiku liście z ptakami na południe odlatują. Więc jak to właściwie z tymi liśćmi jest? A czy zastanawialiście się Państwo dlaczego liście zmieniają kolor? Otóż w liściach znajdują się różne barwniki np. karotenoidy które nadają barwę żółtą, bądź antocyjany barwiące na czerwono. Latem są one przysłonięte przez dominujący w liściach chlorofil, który, jak wszystkim wiadomo, jest barwy zielonej. Pod wpływem spadku temperatury i mniejszej ilości światła następuje jego zanik, co powoduje odsłonięcie innych, wcześniej wspomnianych barwników. Odnoszę wrażenie, że każda jesień ma swój szczególny kolor: czasami dominuje czerwony, innym razem żółty bądź złoty a jeszcze innym razem seledynowy. Wydaje się, że jest to wynikiem układu temperatur i terminów pierwszych przymrozków. Zrzucanie liści na zimę występuje jedynie w strefie klimatu umiarkowanego. Utrzymanie liści związane jest z zaopatrywaniem ich w substancje pokarmowe. W okresie zimowym drzewo nie może sobie na to pozwolić, stąd jesienią, po wycofaniu z liści substancji zapasowych, zrzuca je. Sterowane jest to poprzez enzym pod nazwą celulaza, która rozkłada celulozę, ale tylko w miejscu połączenia ogonka liściowego z łodygą. Skutek tego procesu jest powszechnie znany i lubiany.

Dojrzały już prawie wszystkie owoce i nasiona a większość z nich opada na ziemię. Ciekawie wygląda ten proces u jodły - nie znajdziemy szyszek pod jej drzewem. W przeciwieństwie do pozostałych gatunków iglastych nasiona nie wypadają z szyszek, lecz szyszki rozpadają się na drzewach. Pozostają po nich charakterystyczne, sterczące w górę trzpienie.

Październik to dla leśników pora zbioru nasion najważniejszych gatunków drzew i krzewów: dębów, buka, klonów, graba i szeregu innych. Nasiona zbierane są z najlepszych jakościowo drzew i drzewostanów, zwanych w leśnej nomenklaturze wyłączonymi bądź gospodarczymi drzewostanami nasiennymi. To właśnie z nich w szkółce leśnej hodowane są sadzonki. Każdego roku jesienią dokonujemy też tzw. oceny produkcji szkółkarskiej. Polega ona na liczeniu wszystkich sadzonek na szkółce, określeniu ich jakości oraz możliwości wysadzenia w lesie – wyrośnięte i dorodne będą wiosną posadzone w lesie, zaś mniejsze pozostaną na szkółce do dalszej hodowli.

Nie tylko leśnicy gromadzą zapasy, żyją w lesie lepsi specjaliści w tej dziedzinie. Mowa tu o wiewiórkach. Rolę spiżarni pełnią dziuple, szczeliny drzew bądź płytkie dołki w ziemi, gdzie chowane są orzechy, żołędzie, bukiw a także grzyby ususzone uprzednio na gałązkach. Podobnie zachowują się sójki. Nie wszystkie zapasy zostają potem odnalezione. W ten oto sposób zwierzęta te przyczyniają się do rozsiewania drzew.

Inne zwierzęta przygotowują się do zimy poprzez wymianę letniego futra na grubsze – zimowe oraz gromadząc pod skórą duże zapasy tłuszczu. Skąd my to znamy?...

I na koniec jeszcze jedna ciekawostka - październik to najdłuższy miesiąc w roku. Nie tylko trwa 31 pełnych dni ale ma jeszcze 1 dodatkową godzinę - nie zapomnijmy w ostatni weekend o cofnięciu zegarów.

Na podstawie artykułu z internetu

Bartosz Szczepanik

W krainie rondla i patelni

Barszcz czerwony zrobił w naszym regionie „ogromną karierę”. To zupa wykwintna, podawana z uszkami, kołdunami, paluszkami, pasztecikami, pieczonymi lub smażonymi pierożkami. Barszcz zabieleny śmietaną jest zupą popularną - podawaną z ziemniakami, jajami ugotowanymi na twardo lub fasolą. Aby fasola była miękka i smaczna należy ją moczyć w letniej przegotowanej wodzie około 12 godzin. Następnie zagotować, wodę odlać (usuniemy w ten sposób część substancji wzdymających), ponownie zalać gorącą wodą i gotować. Gdy fasola będzie prawie miękka posolić.

Dzisiaj podajemy przepis przekazany przez członkinie KGW z Równego

Barszcz czysty

- Składniki:**
- 35 dag włoszczyzny
 - 5 buraków ćwikłowych
 - ½ litra zakwasu buraczanego
 - 1 cebula
 - 2 ząbki czosnku
 - ½ pęczka natki pietruszki lub koperku
 - 3 dag suszonych prawdziwków
 - 8 ziaren czarnego pieprzu
 - 2 ziarna ziela angielskiego
 - 1 mały liść laurowy
 - kilka ziaren kminku
 - sól, cukier

Wykonanie:
Z włoszczyzny i przypraw ugotować esencjonalny wywar. Buraki oczyścić pokroić w plasterki i dodać do wywaru na około 10 minut przed zakończeniem gotowania. W innym naczyniu ugotować opłukane i namoczone prawdziwki. Połączyć wywary warzywny oraz grzybowy, dodać zakwas buraczany. Podgrzać barszcz do momentu wrzenia, lecz nie gotować. Bardzo starannie przyprawić zupę, dodając odrobinę cukru. Na pół godziny przed podaniem przyprawić do smaku startym czosnkiem. Posypać posiekaną zieloną pietruszką lub koperkiem.

Przygotowanie zakwasu buraczanego
W kamiennym garnku lub słoju ułożyć 1,5 kilograma buraków umytych, obranych i pokrojonych w cienkie plastry. Zalać je taką ilością ciepłej wody, by były dobrze przykryte. Dodać kromkę razowego chleba i obwiązać garnek czystą ściereczką. Postawić w ciepłym miejscu na kilka dni. Z powierzchni uki-szonych buraków zebrać pianę i zlać klarowny kwas buraczany do butelek. Butelki szczelnie zakorkować, wstawić do chłodnego miejsca, wykorzystywać według potrzeb.

Smacznego!

Prace archeologiczne w Teodorówce

Dr Joanna Rogóż i prof. dr hab. Michał Parczewski podczas prac badawczych

Prace archeologiczne w Teodorówce w toku

Wykop 1 - Teodorówka

Stan prac archeologicznych w Teodorówce na wrzesień 2024

Fot. kbr, Juliusz Stola

Szkoła Podstawowa w Dukli „Jak nowa”

Korytarz oraz jedna z sal lekcyjnych po modernizacji

Fot. kbr

Starty młodzieży w Tarnowie

Dukielscy zawodnicy w Tarnowie

Sauna MOSiR Dukla

W okresie jesiennym sauna czynna:
od 17.00 - 21.00
w poniedziałki, środy i piątki !!!

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Dukla.pl/DPS zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	300	100	600	200
1/2 A-4	200	50	300	100
1/4 A-4	100	30	200	70
1/8 A-4	50	25	150	50
1/16 A-4	30	15	100	25

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukli.pl/DPS nieodpłatnie.
Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Złota myśl 😊 „Plan na poniedziałek?
- czekać na piątek :)”

WŁADZE SAMORZĄDOWE
POWIATU KROŚNIENSKIEGO oraz GMINY DUKLA

ZAPRASZAJĄ NA

UROCZYSTOŚCI ZWIĄZANE Z OBCHODAMI

80. ROCZNICY BITWY KARPACKO-DUKIELSKIEJ

piątek • 4 października 2024 roku

godz. 12.00 • Cmentarz Wojenny w Dukli
odegranie hymnów państwowych

powitanie gości, okolicznościowe wystąpienia
apel poległych, salwa honorowa, złożenie wieńców
wkopanie kamienia węgielnego pod budowę pomnika upamiętniającego poległych żołnierzy

godz. 14.00 • Muzeum Historyczne-Pałac w Dukli
zwiedzanie wystawy okolicznościowej pt. *Operacja karpacko-dukielska. Retrospekcja 80 lat później*
wykład prof. Andrzeja Olejko pt. *Powietrznym mostem z Podkarpacia na powstańczą Słowację*

Szkoła Podstawowa
w Jasionce

Nieformalna Grupa
Młodzieży

Partnerstwo **KUŹNIA INSPIRACJI**
zaprasza na

spotkanie podsumowujące projekt
**„PORCELANOWE PLOTKI,
KOMÓDKOWE TAJEMNICE”**
z programu **BARDZO MŁODA KULTURA**

11.10.2024
GODZ. 17.00

TCWK
ul. Trakt Węgierski 38

W programie:

- wernisaż prac powstałych podczas projektu,
- prezentacja podsumowująca projekt,
- film promujący projekt.

Dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu
Narodowego Centrum Kultury: Bardo Młoda Kultura 2023-2025

Dofinansowane ze środków budżetu
Województwa Podkarpackiego

EUROGUM

Konrad Malczewski OPONY - TEODORÓWKA

tel.:
13 43 303 31
600 160 175
888 125 558

Usługi wykonywane:

- wulkanizacja, serwis opon,
- prostowanie felg metalowych,
- prostowanie i spawanie felg aluminiowych,
- opony nowe i używane,
- używane felgi stalowe i aluminiowe,
- geometria kół samochodowych,
- czujniki ciśnienia TPMS

Teodorówka 201
38-450 Dukla